

**БЕРЕГІВСЬКА МІСЬКА РАДА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ ТА КУЛЬТУРИ**

вул. Богдана Хмельницького, 9 м. Берегове, Закарпатська область, 90202 тел.: (03141) 2-50-30

web-сайт: <http://beregovo-dec.gov.ua>, email: osvita@beregivska-gromada.gov.ua
Код ЄДРПОУ 42508252

21.03.2025 № 99-а

На № _____ від _____

Відгук-рецензія зовнішнього стейкхолдера

Управління освіти та культури Берегівської міської ради в особі начальника

управління Едіти Золтанівни Бабяк

на освітню програму «Українська мова і література»

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Предметна спеціальність А4.01 Середня освіта (Українська мова і література),
Спеціальність А4 Середня освіта Галузь знань А Освіта. Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти (українська мова і література та зарубіжна література) в Закарпатському угорському інституті ім. Ференца Ракоці II

Підготовка діяльного освіченого й кваліфікованого педагога-філолога з чіткою громадянською позицією, який здатний організувати навчання та виховання здобувачів освіти під час здобуття ними повної загальної середньої освіти шляхом формування у них ключових компетентностей і світогляду на основі загальнолюдських і національних цінностей, а також розвитку їх інтелектуальних і творчих здібностей, є сьогодні, зважаючи на численні виклики, надзвичайно актуальним. А у випадку Закарпаття, яке є полікультурним та багатонаціональним регіоном, це в ідеалі має бути фахівець, що володіє кількома мовами, здатний ефективно викладати в класах з навчанням мовами національних меншин (зокрема, угорською). Приємно, що ці аспекти враховані в рецензованій програмі.

Вважаємо, що підготовка фахівців за освітньою програмою «Українська мова і література» в Закарпатському угорському інституті ім. Ференца Ракоці II, які на високому рівні будуть володіти теоретичними, практичними та методологічними засадами навчання філологічних наук на рівні повної загальної середньої освіти, сприятиме

забезпеченню потреб закладів загальної середньої освіти, у тому числі закладів із навчанням мовами нацменшин, у фахівцях, здатних до реалізації завдань курсів «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», до організації освітнього процесу відповідно до вимог Концепції «Нова українська школа».

Рецензована освітньо-професійна програма чітко структурована і містить: опис профілю програми; перелік загальних і фахових компетентностей; перелік компонентів освітньої програми та їх логічну послідовність; форми атестації здобувачів вищої освіти; матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми; матрицю забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми тощо. Відрадно, що освітня програма передбачає формування компетентностей, які мають забезпечити активну життєву та громадянську позицію, що має стати невід'ємною рисою сучасної особистості, зокрема, педагога. Водночас вважаємо за доцільне при формулюванні основних компетентностей за ОПП врахувати новий Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затверджений наказом МОН від 29.08.2024 року №1225, та вказати передбачену цим Професійним стандартом професійну кваліфікацію, яка буде присвоюватися.

Програма побудована так, щоби максимально ефективно сформувати в здобувачів вищої освіти здатність розв'язувати завдання різної складності під час організації освітнього процесу. Її реалізація здійснюється через використання сучасних методів і технологій, зокрема методики формування предметних компетентностей, через використання потужної матеріально-технічної бази, через залучення здобувачів до педагогічної практики, зокрема в ЗЗСО з навчанням мовами національних меншин. Аналіз ресурсного забезпечення свідчить про якість професійної підготовки, а також про створення сучасного освітнього середовища, що відповідає чинним нормам, є комфортним і забезпечує проведення всіх видів навчальної роботи здобувачів вищої освіти.

Крім цього, освітня програма містить вибіркові компоненти у передбаченому законодавством обсязі, передбачає опанування технологій дистанційного навчання, актуальність і потреба в яких в останній період значно зросла, а також можливість зарахування досягнень неформальної та інформальної освіти. Приємно, що перелік вибірових компонентів є дуже широким, що дозволяє студентам різних курсів розширювати знання з різних наукових сфер.

Таким чином, можемо підсумувати, що рецензована освітньо-професійна програма містить усі необхідні складові частини, відповідає вимогам до розроблення освітніх програм, а її впровадження в освітній процес закладу вищої освіти сприятиме

поліпшенню кадрового забезпечення закладів загальної середньої освіти у сфері викладання гуманітарних дисциплін.

Стейкхолдер:

Начальник управління освіти і культури
Берегівської міської ради

21.03.2025

Едіта БАБЯК

Відгук-рецензія зовнішнього стейкхолдера
Берегівського ліцею ім. Лайоша Кошута в особі директора Емеше Федорівни Желтвай-
Веждед
на освітню програму «Українська мова і література»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю А4 Середня освіта
предметною спеціальністю А4.01 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань А Освіта

Предметна спеціальність А4.01 Середня освіта (Українська мова і література), Спеціальність А4 Середня освіта Галузь знань А Освіта. Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти (українська мова і література та зарубіжна література) в Закарпатському угорському інституті ім. Ференца Ракоці ІІ

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці ІІ уже третє десятиліття забезпечує якісну підготовку фахівців-педагогів різних предметних спеціальностей. Заклад створює для здобувачів належні кадрові, матеріально-технічні та інші умови для формування кваліфікованих освітян, зокрема й учителів української мови й літератури, зарубіжної літератури.

Аналізована освітня програма є продуманою, розробленою колективом науково-педагогічних працівників українського відділення кафедри філології (гарант – кандидат філологічних наук Кордонець О.А). ОПП спрямована на забезпечення програмних результатів навчання та засвоєння здобувачами вищої освіти необхідних загальних та професійних компетентностей. Вважаємо, що ці результати і компетентності відповідають запитам на ринку праці в сфері освіти, адже програма зорієнтована на підготовку освітянина, який володіє багатими знаннями з фахових дисциплін та методик їх викладання, педагогіки середньої освіти та психології, інформаційних технологій тощо. Здобуття теоретичних умінь та навичок у поєднанні з належною практичною підготовкою забезпечує випускникам конкурентні переваги на ринку праці.

Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів за предметною спеціальністю А4.01 «Середня освіта (Українська мова і література)» містить перелік дисциплін, які направлені на здобуття загальних та фахових компетентностей випускника. Безперечною перевагою освітньої програми є орієнтація на потреби потенційних роботодавців під час формування дисциплін професійного циклу та врахування регіонального фактору. При цьому, на наш погляд, до освітньої програми доцільно було б ввести додатковий освітній компонент, спрямований на формування у здобувачів навиків професійної етики вчителя закладу загальної середньої освіти, зокрема мовно-комунікативних, предметно-методичних,

психологічних, емоційно-етичних, педагогічно-партнерських компетентностей, передбачених Професійним стандартом «Вчитель закладу загальної середньої освіти», що допоможе майбутнім випускникам впевненіше впоратися із викликами на посаді вчителя.

У разі успішного виконання навчального плану студенти предметної спеціальності А4.01 «Середня освіта (Українська мова і література)» першого (бакалаврського) освітнього рівня отримають необхідні знання для успішного продовження навчання, набудуть фахових компетентностей для здійснення в майбутньому професійної діяльності. Чимало з випускників попередніх років уже працюють в освітній сфері, викладають українську мову та літературу в школах з угорською мовою навчання, інші – продовжують навчання в магістратурі. Відрадно, що освітня програма передбачає можливості академічної мобільності, що дозволяє студентам познайомитися з кращим досвідом як українських, так і європейських закладів вищої освіти.

Загалом, у рецензованій освітньо-професійній програмі передбачено реалізацію усіх необхідних ключових та професійних компетентностей. Перелік навчальних дисциплін, система практик, навчальні і робочі плани, графік навчального процесу відповідають структурі освітньої програми першого (бакалаврського) рівня. Виконавши умови освітньо-професійної програми, здобувачі освіти стануть кваліфікованими фахівцями у царині знань з української мови і літератури та зарубіжної літератури, методики їх викладання, зможуть добре орієнтуватися в освітньому процесі України та реформах, що відбуваються у цій галузі.

З огляду на вищезазначене, освітню програму «Українська мова і література» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, розроблену в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II, рекомендуємо для використання в підготовці здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності А4 Середня освіта.

24.03.2025

Директор Берегівського ліцею ім. Лайоша Кошута
Емеше ЖЕЛТВАЙ-ВЕЖДЕЛ

Відгук-рецензія зовнішнього стейкхолдера

**Маргітич Агнети Іванівни,
викладача української мови та літератури,
голови циклової комісії загальноосвітніх дисциплін
Фахового коледжу Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II
на освітню програму «Українська мова і література»
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти**

Предметна спеціальність А4.01 Середня освіта (Українська мова і література),
Спеціальність А4 Середня освіта Галузь знань А Освіта. Кваліфікація: Бакалавр середньої
освіти (українська мова і література та зарубіжна література)
в Закарпатському угорському інституті ім. Ференца Ракоці II

Заклади загальної середньої освіти в Україні, зокрема в контексті подальшого реформування освітніх закладів, гостро потребують висококваліфікованих учителів, що володіють ефективними методиками викладання та знаннями новітніх технологій для забезпечення якісної освіти в школі. Вагомою проблемою постає в системі вищої освіти підготовка вчителів української мови та літератури в умовах сьогодення, коли НМТ/ЗНО з мови є обов'язковим для вступу до будь-якого ЗВО України, а українська література входить до переліку предметів на вибір. Особливо це стосується шкіл з навчанням мовами меншин у Закарпатському регіоні. Зважаючи на специфіку викладання у таких навчальних закладах, маємо констатувати, що вчитель повинен володіти не лише філологічними компетенціями, але й має бути обізнаним з історією, культурою, традиціями краю, а також на належному рівні володіти кількома мовами.

Слід зазначити, що така специфіка належним чином врахована проєктною групою під час складання освітньо-професійної програми, про що свідчать, зокрема, введені до неї дисципліни: «Історія і культура України», «Історія та культура угорського народу», «Угорська мова за професійним спрямуванням».

Актуальним, на нашу думку, є введення до навчального плану освітніх компонентів «Історія зарубіжної літератури» в обсязі 25 кредитів та «Методика навчання української та зарубіжної літератури» в обсязі 9 кредитів, які надають можливість випускникам викладати, окрім української, і зарубіжну літературу та інтегрований курс літератури, що значно збільшує їх шанси щодо працевлаштування та достатньої кількості годин.

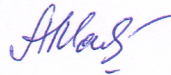
У запропонованій на розгляд освітньо-професійній програмі простежуємо чіткі й логічні взаємозв'язки між інтегральною, фаховими та предметними компетентностями, спрямованими на здобуття програмних результатів навчання. Компоненти програми включають такі нормативні та вибіркові дисципліни, які сприяють різнобічному розвитку майбутніх учителів мовно-літературної галузі. На наш погляд, варто при формулюванні

компетентностей взяти до уваги і затверджений у 2024 році Професійний стандарт «Вчителя ЗЗСО». Приємно, що здобувачі проходять педагогічну практику вже з першого курсу, водночас цілком закономірним вбачаємо планування активної педагогічної практики (ОК 23) на останні два курси навчання в бакалавратурі, коли здобувачі вже отримують фундаментальні теоретичні знання з основних дисциплін та методик їх навчання.

Профіль рецензованої програми чіткий, ґрунтовно виписано матеріально-технічне, інформаційне та навчально-методичне забезпечення. Кожний компонент програми має кредитний вимір згідно з реальним навчальним навантаженням. Перелік дисциплін за вибором достатньо широкий, на сайті закладу каталог для зручності здобувачів поділений на чотири наукові галузі.

14.03.2025

Викладач української мови та літератури,
голова циклової комісії загальноосвітніх дисциплін
Фахового коледжу Закарпатського угорського
інституту ім. Ференца Ракоці II

Агнета МАРГІТИЧ